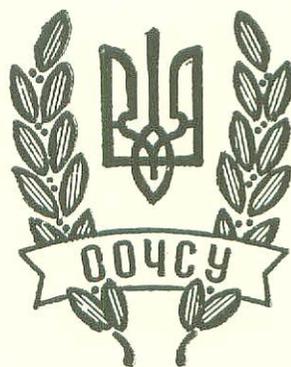

ВІСНИК

VISNYK ^{the} HERALD

суспільно-політичний місячник

РІК XXXIV, Ч. 10
YEAR XXXIV

ЖОВТЕНЬ — 1981
OCTOBER — 1981

ЦІНА 0.90 ЦЕНТІВ
PRICE \$0.90

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т

ВОЛОДИМИР МАЗУР — Під прапором Націоналізму	1
Д-Р СВЯТОМИР ФОСТУН — Степан Бандера	4
„Вашингтон Пост“ про Ярослава Стецька	6
Світовий Ювілейний Почесний Комітет	7
ПРОФ. І. Л. — Подія непроминального значення	9
БОГДАН ЛІВЧАК — Верхи і низи	11
Маліє УРСоюз	13

НАРОДНЕ СВЯТО

Відзначення 40-ліття Акту 30 червня 1941 у Детройті	15
Свято державности у Пелл-Лейку	16
Відзначення Акту 30 червня 1941 р. на Флориді	17
Сл. П. д-р Богдан Зиновій Гук-Скала	18
Дорогою ціною	19
НАДІЯ НАУМ — Незвичайний акростих Герася Со коленка	20

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

Культурно-політична подія — роман Василя Барки „Жовтий князь“	21
Д-Р В. СЕНЮТОВИЧ-БЕРЕЖНИЙ — Про душевну роздвоєність Гоголя	22
С. Караванський про Коротича	24
Плем'я непокірних“ (Рецензія)	24

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ, ПЕРЕДПЛАТНИКИ, ПРИХИЛЬНИКИ,
ЧИ ВИ ВЖЕ ВІДНОВИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ВАШОГО ЖУРНАЛУ „ВІСНИК“
ООЧСУ? ЧИ ЗМОГЛИ ПОЖЕРТВУВАТИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА“?
ЯКИЙ ВІДДІЛ ООЧСУ ПІДЕ ЗА ПРИКЛАДОМ ООЧСУ В ЧІКАГО, ЯКИЙ
ОПЛАТИВ ОДНО ЧИСЛО „ВІСНИКА“?

ПІДТРИМУЙТЕ НАЦІОНАЛЬНУ ПРЕСУ, БО ВОНА — ВАЖЛИВА ЗБРОЯ
В БОРОТЬБІ ПРОТИ ВОРОГА, ВОНА Є МОСТОМ МІЖ ЗАПІЛЛЯМ І ФРОН-
ТОМ!

ВІСНИК

Володимир Мазур

ПІД ПРАПОРОМ НАЦІОНАЛІЗМУ

СЛОВО НА АКАДЕМІЇ В НЬЮ ЙОРКУ, В 40-ЛІТТЯ АКТУ 30 ЧЕРВНЯ 1941

Є в історії кожного народу вікопомні дати, які ніколи не проминають. До таких дат належить і подія з 30-го червня 1941 року: тоді у городі Льва, з почину Революційної ОУН під проводом Степана Бандери і при підтримці українських історичних Церков було проголошення української державности. Тоді Україна заявила Берлінові й Москві, усьому світові, що на нашій історичній землі, що в душі українського народу — вже немає місця для колоній!

Понад 150 років тому Карл Маркс, у співпраці з Фрідріхом Енгельсом, хибно пророкував, нібито по нашій планеті „ходить привид комунізму“. Однак той страхотливий у дійсності привид зачепився і виплекався тільки в Росії, бо духовість москаля найкраще відповідає духові комунізму.

На облудне так зване вчення Карла Маркса Україна відповіла в 1900 році пророчими думками батька українського наукового націоналізму Миколи Міхновського. Він заявив, він із точністю науковця передбачив, що двадцятье століття буде століттям не комунізму, а творчого, будуючого, революційного Націоналізму. У своїй праці під наголовком „Самостійна Україна“ Микола Міхновський кинув клич, який і для нас є провідною зорею життя і змагань — „одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від Карпат по Кавказ!“

Націоналізм на наших очах развалив австро-угорську, царську російську, англійську, португальську, французьку імперії. Новими національними державами покрилася на наших очах земна куля. Залишилася остання імперія — червоно-російська, яка для затуманення політично близькозорих приховалась під назвою Советського Союзу.

Проти російської імперії будь-якого кольору першою виступила в нашій столітті Україна. Згадаймо про героїчні бої на Маківці Українських Січових Стрільців... Згадаймо про виступ Волинського полку

в Петрограді у 1917 році — проти самодержавства, проти російського загарбництва...

Ми, як нація, маємо тисячолітню історію державности — і постійну боротьбу з ворогами. Але після княжого періоду української державности і після періоду гетьманщини — наша боротьба за власну хату, як висловився Тарас Шевченко, — постійно наростає, поглиблюється, акселерується. Вже в нашій двадцятій столітті український народ тричі брався за зброю і тричі відновлював свої права на власну хату.

Перший період відновлення української державности на всій Україні тривав від 1917 до 1920 року, за Симона Петлюри і Євгена Коновальця. Другий період тривав коротко, але мав величезне і тривке значення, коли маленька територіяльно Карпатська Україна проголосила державність у 1939 році. А третій період української державности, який тривав від 1941 року до 1953 року, — ми нині з вами урочисто відзначаємо.

Наш великий політичний мислитель доктор Дмитро Донцов учив, що люди по своїй природі, по своїй вдачі — не всі однакові. Є ті, що покликані змагатись, бути героями і врешті-решт — перемагати. І є частина людей, яким чужий дух лицарства, які готові бути слугами для інших людей, для сильніших, які не вірять у власні сили...

Серед десятків різних політичних партій і груп на заході України на початку Другої світової війни тільки Революційна ОУН під прапором Степана Бандери гідно піднесла український самостійницький прапор волі й державности! Це там, у княжому Львові, поет і борець Юрій Липа, який згодом загинув як герой в лавах УПА, писав:

Націє, народжена з огня,
Націє великая, молись:
Яснозбройний Юрій, як колись, —
Осідлав могутнього коня“...

Під прапором святого Юрія-Переможця виступила Революційна ОУН, проголосивши на народних зборах у домі „Просвіти“ у Львові дня 30 червня, Року Божого 1941-го відновлення Української Держави — проти волі Москви і Берліну.

Прем'єр Українського Уряду достойний Ярослав Стецько, підписуючи державотворчий Акт 30 червня, заявив:

„На західних землях твориться Українська Влада, яка підпорядковується Українському Урядові, що створиться в столиці України — Києві“.

Годі змалювати радість і те почуття гордості, яке скопило увесь наш народ, коли люди почули вістку про відновлення Української Держави, передану через львівське радіо! Вже першого липня 1941 року у пастирському листі до народу Великий Митрополит Андрей Шептицький писав, — цитую:

„Український народ мусить у цій історичній хвилі показати, що має досить почуття авторитету й життєвої сили, щоби заслужити на таке положення серед народів Європи, в яким міг би розвинути усі Богом йому дані сили“.

У архипастирському листі з десятого липня писав Єпископ Української Автокефальної Православної Церкви Владика Полікарп, цитую:

„Нехай Господь милосердний допомагає тобі, народе мій, і тобі, Уряде наш, будувати Самостійну Соборну Українську Державу, а моя молитва за вас перед престолом Всевишнього буде з вами“.

Гітлер домагався відкликання Акту 30 червня, а гестапівці заарештували Провідника Степана Бандеру, Прем'єра Ярослава Стецька, майже всіх членів нашого Українського Уряду — й кинули до концтаборів... Багато з вас були співучасниками дальших славетних дій українського націоналізму: — Україна відповіла Берлінові не тільки створенням Похідних Груп, які несли вістку на Східні Землі, а й створенням героїчної Української Повстанської Армії. Ця наша Армія, під керівництвом Голови Гол. Секретаріату УГВР і Голови Проводу Революційної ОУН на рідних землях, Головного Командира УПА Тараса Чупринки-Романа Шухевича, ще впродовж понад десяти літ здійснювала на наших землях українську національну владу, утверджувала на практиці Акт 30 червня! Таким чином Революційна ОУН та УПА врятували честь України в Другій світовій війні і продовжили перервану ворогами нитку української державности! Ця третя в нашому столітті епоха державности тривала понад

10 літ, доки бодай частинка української землі не була під контролею комуністів чи фашистів.

Без цих дій згодом не було б могутніх повстань в'язнів у ССРСР, що до основ потрясли московською імперією, не було б поетів-шестидесятиників, коли Василь Симоненко писав, прибувши у Львів із Наддніпрянщини:

„...Цілий тиждень ходжу і живу між левами,
Не даремно і місто називається Львів...
Я до тебе прийшов із захоленням сина
Від степів, де Славута легенду снує,
Щоби серце твоє отчайдушне, левине
Краплю сили вдихнуло у серце моє!“..

Отак поет-наддніпрянець, який виріс в умовах московсько-большевицької окупації, виявив почуття соборности всієї України і любови до міста, де в черні 1941 року було проголошено віднову Української Держави.

Без могутніх дій Революційної ОУН не було б тепер на Україні семидесятиників і самвидавників, і навіть Київської групи оборони гельсінкських угод, — а Київська група цілком відмінна від закордонної... Не було б і перших в ССРСР — ще далеко перед польськими страйками, — могутніх страйків в Україні, на Донбасі і в Дніпропетровському... Не було б і десятитисячних мас на похороні вбитого кагебістами композитора Івасюка у Львові, де була присутня і дружина легендарного Командира УПА Чупринки-Шухевича...

Гельсінкські групи принципово різні. Закордонна хилиться до співпраці з ворогом — з москалями, кидає на нас вину за Катинь, намовляє нас повірити у так звану партократичну теорію... А Київська Група на рідних землях домагається фактично свободи і незалежності України!

До закордонної групи політично збанкрутованих малоросів, викритих на форумі УККА і на 13-ому Конгресі Українців Америки, пристали і проводили деяких українських організацій, які наносять велику шкоду українській визвольній політиці і шкоду цим же організаціям.

Тепер наші псевдо-демократи хочуть збути мовчанкою це велике свято — День 30-го Червня 1941 року, хочуть промовчати його історичне значення. Життя дуже часто пригадує забудькам, у тому й політичним забудькам, що де є вогонь — там пече...

Хіба вже не було закордонних цілювальників із бригадами московки Колосової? Хіба не було круглих столів? Хіба не було спроб побачити в тан-

цювальному ансамблі Вірського — розвиток української культури під Москвою, в той час, коли Святослав Караванський стверджує, що той ансамбль — цитую — „танцює на могилі української культури“!

Було вже таке і ще може бути... Було вже в нашій історії й таке, що частина українців, у висліді довгої окупації, називала себе „татарськими людьми“...

Тим, хто заблукав на політичних манівцях, ми роз'яснили ситуацію і проблематику на зборах і народних вічах, вияснили на сторінках одноднівки „Національна трибуна“.

Як сказав наш Прем'єр, Достойний Ярослав Стецько, Голова Проводу Революційної ОУН, — в Україні „триває боротьба за владу нації“. „Ця боротьба триває в Україні і в інших країнах-полонянках Москви — від Східньої Європи до Куби і до героїчного Афганістану! На фронті боротьби за владу нації стоять невгнуті українські патріоти у вільному світі, в тому і українська організована громада в Америці, і нашим обов'язком є витримати на стійці до кінця, не зблудити і не піти манівцями...

Вже тепер 1980-ті роки заповідаються роками воєн і революційних зривів. Не буду переказувати відомих вам подій у Польщі. Останньою серією робітничих страйків мала місце в Румунії. Перелякані московські вислужники в Чехо-Словаччині кинули до крамниць багато товарів, завели вже й 5-денний робочий тиждень, аби тільки й там не дійшло до вибухів національних вулканів...

Значний зворот направо в американській закордонній політиці під керівництвом Президента Регена, наростаючі неспокої в Польщі, відсутність румунської, югославської та альбанської армій на маневрах Варшавського Пакту, допомога Америки національним силам Ель Сальвадору, пришвидчене озброєння НАТО — все це показує, що йдеться про зудар із останньою імперіялістичною потугою — советською Росією.

Без огляду на кольори — Росія була і буде на-

шим ворогом, ласим на українській хліб і сало, на нашу руду й вугілля, на нашу мову й культуру. Це зрозуміли і передові члени Гельсінкської Групи в Україні. Тому її сучасний голова, київський письменник Олесь Бердник, новий московський в'язень, писав, цитую:

„Глянь, Росіє, на моє чоло. Ти побачиш терновий вінець... Твоє духове падіння і наша ганьба почались у той час, коли ми, не розпізнавши гадючого духу московських тиранів, відчинили Золоті Ворота“...

А робітник Леонід Запорожець заявив у листі до Об'єднаних Націй:

„Нехай не надіється Росія, що вона буде вічно топтати гідність народів“!..

Не комунізм, не марксизм, не партократія та інші псевдоідеї нуртують тепер у світі і в Україні. Світові події розвиваються далі тим шляхом, що його визначили Хмельницький і Мазепа, Петлюра і Коновалець, Бандера і Чупринка, — що його визначив наш національний, рідний Уряд 30-го червня 1941 року!

Будь-якому малоросійству ми протиставляємо і протиставимо творчий, будуєчий, Революційний Націоналізм! Будь-якої барви Москві ми протиставляємо нашу тисячолітню столицю Київ! І наше гасло — Київ проти Москви! — буде доти актуальним, доки не заженем, у співпраці з іншими поневоленими тепер народами, Московію в її етнічні північні межі...

Один із учасників Похідної Групи, яка йшла на Київ восени 1941 року, описує події у Фастові, біля Києва, зокрема маніфестаційні збори фастів'ян на честь проголошення відновлення Української Держави:

„В залі кінотеатру, який вміщав 800 осіб, зібралось біля двох тисяч громадян. Народ стояв біля стін, у проходах, у дверях. Прочитаний Акт 30-го червня збори у Фастові назвали 5-м Універсалом. Так народ над Дніпром сприймав вістку про Акт 30-го червня 1941 року“.

Восени 1941 року у нашому столичному Києві представники Революційної ОУН, не питаючи згоди у німців, розвісили по місту великі закритки українською мовою. Уроджений княгинин, професор Іван Левадний згадує про ту подію у спогаді „Київ у 1941 році“, цитую:

„...У „Зверненні“ було сказано, що велика Виз-

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — ЦЕ ГОЛОВНА ЕКОНОМІЧНА ПІДПОРА ДЛЯ ВЕЛИКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМПІТЕТУ АМЕРИКИ.

вольна Ідея не змерла в серці волелюбного українського народу. Боротьбу за принципи, проголошені в Універсалах 1918-19-го років, провадить тепер Організація Українських Націоналістів, яку очолює Степан Бандера. Ця полум'яна відозва, — згадує професор Левадний, — справила величезне враження на маси людей. Численні юрби киян стояли коло стін, де вона була розліплена, докладно її обговорюючи... Дарма, що німці незабаром позривали цю „відозву“. Зміст її залишився в серцях людей, він закликав їх, спонукував до патріотичних вчинків“...

Оце і є той наш Нескорений Київ, який тоді змагався і тепер змагається за український національний ідеал, за остаточне утвердження державного закону, проголошеного нашим Урядом 30 червня 1941 року у Львові!

Коли охопимо поглядом усі героїчні чини, здійснені нашим народом у двадцятому столітті, коли адумаємося в історичне значення державотворчого Акту з 30 червня 1941 року у Львові, коли згадаємо в найглибшій пошані тих, які життя своє поклали на вівтар Батьківщини в ім'я української перемоги, — тоді повністю збагнемо і слова розстріляного фашистами у Києві поета із Закарпаття Івана Ірлявського, який писав:

„...Не дивися назад, які жертви,
Скільки болю і скільки журби, —
Бо життя розквітає на мертв'їм,
Що зродилось в огні боротьби!“

Нехай же буде вічна слава — в сорокліття відновлення Української Державности, тим, які змагалися, і тим, які тепер змагаються за остаточну перемогу героїчної Української Нації!

Слава Тридцятому Червню!

Слава Українській Самостійній Соборній Державі!

Нью Йорк 1981

Д-р Святомир М. Фостун

СТЕПАН БАНДЕРА

„... Кожна праця, виконувана з ідейних мотивів, дбайливо й совісно, найкраще за своїми силами і змаганням, — є вартісною і почесною. Для мене особисто важливим є те, щоб кожночасно, за своїми силами, якнайбільше і якнайкраще працювати в Організації для визвольної справи. А оцінка того, в якій функції я буду найкорисніший, згідно, де мене Організація тепер потребує, — належить Організації, і я прийму до виконання кожне її рішення“...

Ці слова належать людині, яка жила не для себе, а вона жила для України, для українського народу. Належать вони видатному українському революціонерові, провідникові ОУН, політикові та ідейному надхненникові визвольної боротьби українського народу в новіших часах, — сл. п. Степану Бандері.

На своєму важкому, героїчному життєвому шляху, сповненому кожночасною небезпекою, ризиком смерті, в'язницею, Степана Бандеру не захитали ніякі життєві удари. В'язничні польські мури замінилися скоро для нього в німецькі, а поновна московська окупація всіх українських земель, змусила його перебувати на чужині, під прибраним прізвищем, у постійній загрозі зі сторони жорстокого ворога, який, убивши Головного Отамана Симона Петлюру, полк. Євгена Коновальця та ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринку, намагався теж убити Степана Бандеру, щоб обезголовити визвольно-революційний рух.

Збагачений великим досвідом революційної боротьби, Степан Бандера виявив себе здібним організатором і талановитим теоретиком українського націоналізму. Його рішення були завжди цілеспрямовані та скеровані для добра й користі української націоналістичної справи. В питанні державної самостійності й суверенності української нації Степан Бандера відкидає принципово всякі компроміси й непохитно відстоював право українського народу на власне державне, самостійне життя. „Український народ, — писав сл. п. Степан Бандера, — матиме змогу свobodно жити й розвиватися тільки тоді, коли визволиться із гніту й визиску російсько-більшовицького імперіялізму, коли позбудеться всякого поволочення і стане сам господарем на своїй землі... Він твердо вірив, що

“VISNYK” — “THE HERALD”

Published by Organization for Defense of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.

Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.

Board of Editors

Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10276

мих борців за права й волю українського народу на Рідних Землях: „...Іде боротьба — нерівномірна, неприлюдна, але завзята й дуже серйозна. І кінця рядові борців за нову думку вже нема й не буде“...

На внутрішньому відтинку української діаспори сл. п. Степан Бандера займав позитивне становище до консолідації всіх українських політичних сил для спільної боротьби за права й волю українського народу. Це своє позитивне становище до консолідації згаданих сил він і з'ясував у своєму „Слові до Українських Націоналістів-Революціонерів за кордоном: „...Ми рішуче проти засади відокремлювання нашого руху й нашої політичної акції від решти українського організованого політичного життя й акції, проти засади двоподілу. Ми визнаємо й реалізуємо засаду змагання до однієї скоординованої самостійницької політичної дії, визнаємо засаду співдіння в ній усіх українських політичних середовищ“... (стор. 63). Одночасно, сл. п. Степан Бандера наголошував вимогу, щоб консолідація українських політичних сил не стала лише „об'єднанням для об'єднання“, але справжньою консолідацією для боротьби за визволення й незалежність українського народу. Тому він увесь час не закидав думки про здійснення консолідації усіх українських політичних сил у вільному світі на здорових і правильних основах.

(За „Визвольним Шляхом“ ч. 10, скорочено).

Ігор Калиненко

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ СТЕПАНА БАНДЕРИ

Троянди й китиці червоної калини
Із боєм кладемо на свіжу домовину,
Тобі, Керманичу, Надхненнику до чину,
Що виставив на щит Державну Україну.

Немов магніт стальний, мов джерело життя
Саме Твоє ім'я — надхнення для мільйонів.
Не вбила смерть Тебе, бо свіжих батальйонів
Ти знов стаєш пропороносцем і знам'ям!

І рідної землі і чорноморську воду
Покладено в ґруну вогненного Борця.
Твій непоборний дух окрилює серця.

І доки прах спічне в столичнім Пантеоні,
У вихорі сторіч, в Нестримних легіоні,
Бандерине ім'я — різьбитиме свободу!

Бельгія, 1959 р.

„ВАШІНГТОН ПОСТ“ ПРО Я. СТЕЦЬКА

Щоденник „Вашігтон Пост“ за 21-ше люня помістив статтю Марії Рікарді про Ярослава Стецька, кол. Прем'єра Українського Правління у Львові.

Сказано про скликання Національних Зборів у Львові і проголошення відновлення української державности на чолі з Я. Стецьком 30-го червня 1941 року.

Беручи на себе цей великий і відповідальний обов'язок — сказано в статті, — Я. Стецько знав, що його чекає. Два тижні після акту проголошення гестапо арештувало його і запроторило в концентраційний табір в Саксенгаузені у спеціальний відділ, призначений для „особливо поважних справ“. Там він відбув три роки засуду „серед фізичних і моральних тортур“, проте він не відрікся своїх політично-державницьких цілей.

Авторка подає, що Я. Стецько і його дружина Слава, що також перебула дев'ять місяців у фашистській тюрмі, прибули до Америки на відзначення 23-ої річниці „Тижня Поневоленних Націй“. Пишучи про воєнний час, Марія Рікарді каже, що Стецько вбдмовився відтягати свій підпис на проголошенні відновлення української держави, хоч добре знав, що із семи десятків його товаришів у тій тюрмі 65 вже були страчені.

Після закінчення війни виникло нове завдання для Стецька — боротися проти комуністичної імперії. Для цього його вибрано головою Анти-Большевицького Бльоку Народів у 1946 році, на чолі якого він стоїть до нинішнього дня. Я. Стецько також є головою Українського Визвольного Руху. Далі авторка інформує, що советський агент Богдан Сташинський, який у 1959 році замордував Провідника ОУН Степана Бандеру, заявив, що він мав також наказ вбити Я. Стецька.

Сказано теж, що Стецьки подорожують по українських поселеннях у різних країнах світу, шукаючи політичної і моральної піддержки для боротьби за визволення батьківщини.

У кінці інтерв'ю Ярослав Стецько сказав М. Рікарді, що він „все віддав для справи і буде боротися до смерті“.

„ВИЗВОЛЕННЯ НАЦІЇ ОКРОПЛЮЄТЬСЯ І ОСВЯЧУЄТЬСЯ КРОВ'Ю ЇЇ НАЙКРАЩИХ СИНІВ. ЧЕРЕЗ ЇЇ СМЕРТЬ — ВЕДЕ ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГИ!“

Симон Петлюра

СВІТОВИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ОЇ РІЧНИЦІ ПРОГОЛОШЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ АКТОМ 30-ГО ЧЕРВНЯ 1941 Р.
НАЦІОНАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ У ЛЬВОВІ

Цього року проминає 40 років з того часу, коли було Актом 30 червня 1941 р. у Львові проголошено відновлення української держави.

Українці в усьому світі святково відзначають 40-річчя Червневого Акту.

Цим святкуванням патронує Світовий Ювілейний Почесний Комітет:

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО — голова Українського Державного Правління

БЛАЖЕННІШИЙ АНДРЕЙ — митрополит Української Православної Церкви Вінніпегу й усієї Канади

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ МАКСИМ ГЕРМАНЮК — архієпископ Вінніпегу, митрополит Української Католицької Церкви в Канаді

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ МИРОСЛАВ ЛЮБАЧІВСЬКИЙ — архієпископ і коадьютор патріарха Помісної Української Католицької Церкви

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ СТЕПАН СУЛИК — архієпископ Філадельфії, митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА

ПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ ІСИДОР БОРЕЦЬКИЙ — єпарх Української Католицької Церкви Торонта і Східної Канади

ПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ ІВАН ПРАШКО — апостольський екзарх Українців Католиків в Австралії і Новій Зеландії

Проф. д-р **ОЛЕКСАНДЕР МАРІТЧАК**

д-р **РОМАН ОСІНЧУК**

д-р **БОГДАН ДЗЕРОВИЧ** — члени Українського Державного Правління

Проф. д-р **ЯРОСЛАВ РУДНИЦЬКИЙ** — голова Уряду Української Народної Республіки в екзилі

Проф. **АВГУСТИН ШТЕФАН** — голова Сейму Карпатської України

Проф. **ЛЕВ ШАНКОВСЬКИЙ** — голова Ініціативного Комітету для створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР)

ЮЛІАН ЗАБЛОЦЬКИЙ — представник Проводу революційної ОУН, член Північної Похідної Групи ОУН

Д-р **РОМАН МАЛАЩУК** — член Плянувального

Осередку Похідних Груп ОУН, голова Світового Українського Визвольного Фронту

Мгр. **СЛАВА СТЕЦЬКО** — голова Української Делегації в ЦК АБН

ЯРОСЛАВ ГАЙВАС — секретар Української Національної Ради в Києві

Мгр. **ЯРОСЛАВ САВКА** — голова Управи Гетьманського Руху

СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА — голова Світового Об'єднання Прихильників Державного Центру УНР в екзилі

Д-р **МИКОЛА КЛИМИШИН** — провідник Північної Похідної Групи ОУН, заступник голови Президії СУВФ

ЗИНОВІЙ МАТЛА — Член П'янувального Осередку Похідних Груп ОУН, провідник Південної Похідної Групи ОУН

Мгр. **УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ** — провідний член Південної Похідної Групи ОУН, член Президії СУВФ

СИМОН ВОЖАКІВСЬКИЙ — окружний провідник революційної ОУН Кіровоградщини, організатор Відділу УПА-Південь

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ — в'язень російських тюрем і концтаборів протягом 30 років за революційну ОУН Одещини, письменник-борець

ОЛЕКСА КАЛИННИК — член керівного Осередку ОУН в Дніпропетровщині, провідний діяч Співки Визволення України на чужині

НАДІЯ ГОЛЯШ

МИХАЙЛО КОВАЛЬЧИН

Д-р **БОГДАН КРУК**

МИКОЛА КУЛИК

ВОЛОДИМИР МАКАР

ЛЕВ ФУТАЛА — представники воїнів Української Повстанської Армії (УПА)

Д-р **СТЕПАН ГАЛАМАЙ**

ВОЛОДИМИР МАЗУР

Мгр. **ЯРОСЛАВ РАК**

ВАСИЛЬ СОЛОНІНКА — провідні націоналістичні діячі

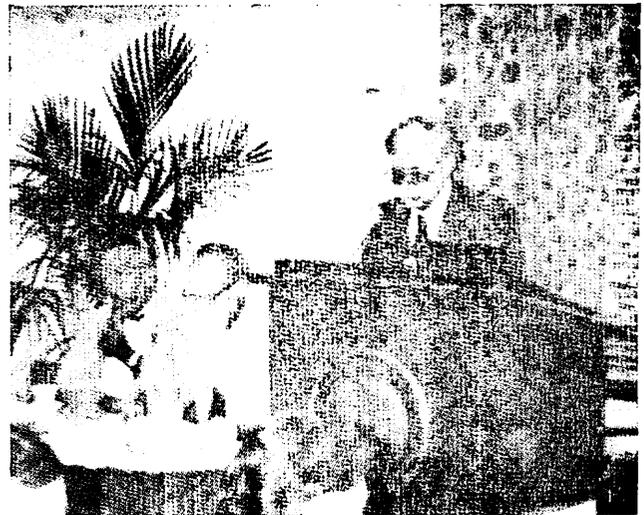
Полк. **ЄВГЕН РЕН** — командир Дружин Українських Націоналістів (ДУН)

МИРОСЛАВ КАЛЬБА — ДУН

ВАСИЛЬ НІНОВСЬКИЙ — ДУН, УПА
 Д-р **ПЕТРО МІРЧУК** — голова Товариства Українських Політ-в'язнів (ТУПВ)
 Мгр. **ІВАН БАЗАРКО** — президент Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ)
 Інж. **ВАСИЛЬ БЕЗХЛІБНИК** — генеральний секретар СКВУ
ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА — голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО)
 Проф. д-р **ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ** — президент Українського Конгресового Комітету Америки (УККА)
ІГНАТ БЛИНСЬКИЙ — виконавчий заступник президента УККА
 Інж. д-р **ВОЛОДИМИР ЯНІВ** — ректор Українського Вільного Університету (УВУ)
 Проф. д-р о. **ІВАН МУЗИКА** — проректор Українського Католицького Університету (УКУ)
 Мгр. **ЄВГЕН ГАНОВСЬКИЙ** — голова Центральної Управи Спільки Української Молоді (ЦУ СУМ)
СТЕПАН МУДРИК — голова Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ (КОУГЦУ)
ІВАН НОВОСАД — президент Комітету Українців Канади (КУК)
ІЛЛЯ ДМИТРІВ — голова Союзу Українців Великобританії (СУВ)
ЮРІЙ ДЕНИСЕНКО — голова Союзу Українських Організацій в Австралії (СУОА)
ВОЛОДИМИР КОТУЛЬСЬКИЙ — голова Української Центральної Репрезентації в Аргентині (УЦР)
 Мгр. **ОМЕЛЯН КОВАЛЬ** — ген. секретар Головної Ради Українських Громадських Організацій в Бельгії (ГРУГОБ)
 Інж. **ТЕОДОР КУДЛИК** — голова Центрального Патріархального Комітету Помісної Української Католицької Церкви (ЦПК ПУКЦ) у Великій Британії
 д-р **БОГДАН СТЕБЕЛЬСЬКИЙ**
 Проф. д-р **МИХАЙЛО КУШНІР**
ЛЕОНІД ПОЛТАВА — Асоціація Діячів Української Культури (АДУК)
 Д-р **ОЛЕГ РОМАНИШИН** — Дослідний Інститут „Україніка“
 Мгр. **РОМАН ЗВАРИЧ** — Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС)
АНДРІЙ ПРЯТКА — Товариство Української Студіючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ)

ВАСИЛЬ КОСЮК — голова Товариства „Просвіта“ в Аргентині
 Мгр. **ОСИП ТЮШКА** — голова Об'єднання Українців в Австрії (ОУА)
 Д-р **ВОЛОДИМИР КОСИК** — голова Об'єднання Українців у Франції (ОУФ)
МИКОЛА ГЕЦ — голова Товариства Прихильників Української Культури в Бразилії (ТПУК)
ТЕОДОР АНДРУШКО — голова Ліги Визволення України (ЛВУ) в Австралії
 Проф. д-р **ОЛЕГ ПІДГАЙНИЙ** — Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук
 Інж. **НАТАЛІЯ КОМАРНИЦЬКА** — Інститут ім. Симона Петлюри
МИХАЙЛО ЧЕРЕШНЬОВСЬКИЙ — воїн УПА, скульптор, голова Об'єднання Мистців Українців Америки
 Пор. **БОГДАН МИКИТИН** — голова Об'єднання бувших Вояків Українців (ОБВУ) у Великобританії
 Пор. **МИРОСЛАВ БІГУС** — Головна Управа Братства к. Вояків 1-ої Української Дивізії УНА

30 ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

У КОНГРЕСІ ЗСА, 1981 РОКК

Промовляє Ярослав Стецько, Прем'єр України з 1941 року; сидять конгресмени Едвард Дервінський, президент УККА д-р Лев Добрянський.

Проф. І. Л.

ПОДІЯ НЕПРОМИНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ

У перших днях війни між двома світовими потугами, кожна з яких висувала претенсії на українські землі, 30 червня 1941 року з ініціативи і старанням Організації Українських Націоналістів у Львові було проголошено відновлення Української Самостійної Соборної Держави.

Війна на Сході швидко почалась. Запоморочена своїми дотогочасними перемогами майже в усій Європі, сильна духом своїх вояків, організацією, дисципліною і досвідом своєї армії Німеччина являла собою велетенську мілітарну силу. Натомість Росія, що понесла поважні втрати у війні з маленькою Фінляндією і не була в стані її подолати та хоч і приєднала до себе Західню Україну і Білорусію, Бессарабію, Буковину та Прибалтику, але виявила слабкість своєї військової організації.

Проте, коли Гітлер хотів замість російського панування на Україні встановити своє і замінити російську форму пригнічення українського народу своєю німецькою формою, на Україні виявились мужні відважні люди, які виступили в обороні прав свого народу, як одинокого законного володаря української землі. Це була Організація Українських Націоналістів, якою керував її провідник Степан Бандера. Вона заініціювала напередодні війни створення Українського Національного Комітету. До його складу ввійшли представники всіх українських політичних угруповань. Не ввійшли лише члени середовища полковника Мельника. І хоч гестапо перешкодило розповсюдженню відозви, що її видав Комітет до українського народу, і навіть почало переслідувати членів Комітету, особливо з середовища Степана Бандери, а проте з початком війни похідні групи безупинно просувались на схід разом з фронтом, а іноді випереджуючи його.

З опущенням більшовиками Львова, туди прибув уповноважений комітету Ярослав Стецько, маючи завдання проголосити там відновлення української державности на українських землях без огляду на те, як поставиться до цього нова німецька влада.

Проголошення відбулось увечері 30 червня в залі львівського товариства „Просвіта“, у приватності численних визначних представників українського громадянства. У президії були: львівський єпископ, сьогодні Патріярх, Кардинал і Верховний Архиепис-

коп Йосиф Сліпий, посадник Львова проф. Юрій Полянський, представники львівського Проводу ОУН та інші особи.

Національні збори відкрив Ярослав Стецько. У своєму слові він з'ясував ситуацію, з укр. ключовою позицією в цій війні. Український нарід, що незмінно стоїть у боротьбі від двадцятих років, коли силою ліквідовано його державність, мусить виявити свою волю до національно-державного життя. Німеччину, говорив далі промовець, ми вважаємо нашим союзником, коли вона визнає наше право на державну незалежність. Бесідник наголосив, що творення української національно-визвольної армії — це закон хвилини. Без армії нема держави. Німецьку армію вважаємо за гостей на нашій землі. Тепер ОУН звертається до зборів із закликом схвалити її рішення про проголошення державности.

Ярослав Стецько зачитав текст проголошення.

Присутні вислухали текст проголошення, стоячи, і по скінченні читання проспівали національний гимн.

Єпископ Йосиф Сліпий передав благословення Митрополита і Заяву, що Церква підтримує створене Правління та впевнена, що воно діятиме згідно з християнськими засадами.

Представник українського вояцтва, о. капелян д-р Іван Гринюх, привітав збори від Дружини Українських Націоналістів і особисто від командира Романа Шухевича. „У службі Богові і Україні йде наше вояцтво на бій з Москвою!“ — сказав промовець.

У цей час було завважено у залі представників німецької армії проф. Ганса Коха і майора фон-Акена. Ярослав Стецько запросив їх зайняти місця в президії, але вони відмовились.

Василь Кук від ОУН запропонував обрати на голову Тимчасового Правління Ярослава Стецька. Збори схвалили це.

Тоді взяв слово Ганс Кох і, промовляючи в німецькій мові, висловився негативно, проти проголошеного Акту, підкреслюючи, що німецька держава не має в пляні толерувати державні конструкції на землі, яку здобуто жертвами вояків, а найкращою поміччю українців буде працею допомогати німцям в їх боротьбі і про-

Богдан Лівчак

ВЕРХИ І НИЗИ

Різні думки приходять, коли приглядаєшся до подій у світі і на нашій національній загумінку, розбурханому до останніх меж. Неможливо якимсь механічним способом заспокоїти бурю на морі, — годі й знайти спосіб „з'єднати“ брата з братом, коли мають різні ідеї.

Цілком наївним є писати: „Протягом тижня шукати дтя полагодження справи“. Адже сам автор коментаря „Нагода дати приклад“, стверджує, що це не „є сьогоднішня справа“. З того бачимо, що автор дуже слабо ознайомлений з тими справами. Та й чи тільки цей автор? Це можна бачити у багатьох людей навіть на високих постах, їм ці справи неясні. Їм здається, що це так: зійшлися „брат з братом“, подали собі руки і „єдність“ готова...

Ми є свідками, як деякі групи проходять до наших найвищих властей духовних у Філадельфії і ревно стараються ці власті духовні інформувати про свою „невинність“. Одні „невинні овечки“ прийшли до Владики Степана. Ці „овечки“ устами І. Олексина заявили, що „вони затривожені (не українська спільнота, а вони! — Б. Л.) подіями, викликаними XIII Конгресом“.

Чому я тверджу, що не українська спільнота? Бо сам І. Олексин це стверджує, коли каже далше: „Низи домагаються якоїсь розв'язки створеної ситуації“. Хто це є ці „низи“? — Це є, власне, українська спільнота. А верхівка збаламучена агентурою? Олексин продовжує: „Ми просто не знаємо, яка має бути розв'язка“ і о Боже, він твердить: „Ми боїмося звертатися до Вас, Владико, з проханням допомогти нам“!

Справді, „як тривога, то до Бога“...

Та де там! Вони усі, та делегація, прийшли до Владики з денунціяцією, бо Олексин творить: „Існує можливість, що знайдуться такі, що звернуть свою діяльність і проти Церкви чи Владик, як це вже має місце у відношенні до Православної Церкви. Але якщо. Ви, Владико, маєте якісь пропозиції чи розв'язку, ми уважно візьмемо їх під увагу“. Щодо Православної Церкви, то я тільки додам, що ще з самого початку „сецесії“ голова УНС, взявши з собою секретаря УНС, їздили до Митрополита Мстислава шукати також „розв'язки“ або „пропозиції“ — і „знайшли“. Це була голосна

стаття в „Українському Православному Слові“ п. н. „Те, що не повинно б статися“.

Про цю статтю багато написано, і справді, це не повинно було статися, щоб така напаслива стаття побачила денне світло.

Колись на Батьківщині казали: „Дурна молодь мусить вишуміти“, а тут старші громадяни так неповажно виступають.

Олексин твердить, що „знайдуться такі, які звернуть свою діяльність проти Церкви“.

Недалекий той час, коли були такі, які „воювали“ проти Церкви. Десять років якраз проминуло, коли ті, які тепер разом з другими вийшли з Конгресу, „воювали“ під час Торжественної Служби Божої з нагоди висвячування двох нових єпископів. Не знаю, чи Олексин забув про це, чи він тільки уповає на всепрошення церковних чинників...

Я вже на початку зазначив, що у багатьох випадках є цілком мильне поняття про конфлікт на терені УККА. Усім засліплює очі та „єдність“, про яку в церквах співаємо. І як виходить із розмов делегатів УККА з Владикою, і тоді усе крутилося коло того „обніміть брат з братом“.

На мою думку, п-і Стефанія Букшована виложила ці замотані дтя деякого справи цілком ясно й образово. Вона сказала, що „Церква не визнає компромісу з дияволом“. Вона уважає тим дияволом усі ліві чи лівацькі тенденції, які нуртують серед т. зв. „демократичного руху“, який змагає опанувати нашу молодь і деморалізує її, або пробує злигуватися з москалями.

Серед нашої громади є самостійницький і лівацько-ліберальний табори. Останній визнає УССР — московську колонію — за „самостоятельную“.

П-і Букшована твердить, і це цілком зрозуміло, що тут годі шукати згоди з московськими вислужниками. Це те саме, як у Церкві з дияволом не може бути компромісу. Вони твердять, що тут за кулісами стоїть Москва, яка хоче розбити зокрема українську Католицьку Церкву й самост. табір.

Від якогось часу ті усі масквофіли захвалюють дуже „Америку“, заохочують її читати. Це дуже добре, бо якраз із „Америки“ можуть усі, і верхи і низи, про які згадував Олексин, бодай частково дізнатися, що діється кругом нас.

У „Свободі“, напр., про авдієнцію у Владки Степана майже не було, бо це іде у розріз із їх партійною лінією. А колишній ред. Кедрин твердить, що „Свобода“ це загально-репрезентативний часопис і правильно інформує громадськість... Яке їхало, таке й здибалю!

Та повернімся ще до теми. Владика Степан уявляв собі все як спір за „дисидентів“, про яких уже хтось Владика „поінформував“. Припускаємо, що тепер Владика бачить, що розрив має цілком інший зміст. Одначе, важко погодитися із вимогою „абсолютного об'єднання“ в українському збірному житті.

Якщо Церква не визнає компромісу з дияволом, то як може дійти до об'єднання з дияволом на національному ґрунті, коли ми усі втікали якраз від того диявола аж за море?

Ми знаємо, що Ісус Христос оздоровляв біснுவатих, виганяючи з них злих духів. Без такого вигнання диявола не може бути об'єднання.

Подібно й у Централі УККА існує проблема війни з дияволом.

Годі думати, що вони усі ліво-ліберальні.

Найкращий доказ тому, що на Конвенції СУА не було згадки про „сецесію“, інакше „Свобода“ про це із насолодою помістила б. Також відбувся зїзд інженерів і ні словом не згадували про „сецесію“, як і в кооператорів (ЦУКА).

В УНСоюзі справа УККА стоїть на вістрі ножа. Опозиція до „сецесії“ створила в УНС-зі Комітет за «правопорядок... в УНСоюзі!

Тут хочу ще заторюнути справу молитви, яку стараються проводити перед усякими нарадами чи зборами. Застерігаюся, вартість молитви я доцінюю, але годі брати молитву занадто леверхово. Найкраще це окреслив д-р П. Мірчук, пишучи про ген. Романа Шукевича: „був глибоко релігійна людина, але не девот“. Що вийшло з цієї молитви, яку на внесок голови місцевого Відділу УККА проф. П. Стерча провів Ценко, коли більшість зібраних горіли жадобою розторощити фронтівців? Підступом і фальшом підготовляли комедію зі зборами. Насувається порівняння із св. Письма Старого Завіту із жертвою цілопалення Каїна і Авеля. Авель жертвував усе, що мав найкраще, дим з його жертovníка пішов угору аж до самого Бога, Каїн був скупар, Бог це бачив і не прийняв його жертви — дим розстелився по землі. Так і на зборах ця молитва не могла бути Богу мила: сер-

ця багатьох учасників були переповнені ненавистю.

Цілком дивним був виступ Петра Балея („Свобода“ 5 серпня 1981 р.) „Дешо про демократичний ритуал, без політичної доцільности“. Вже самий наступ насторожує, вказує на вибух якогось вулкану наболілих емоцій і особистих образ. Найцікавіше з тієї кілометрової ковбаси те, що автор набрав „надхнення“ до цієї писанини про Рим і Крим і нашу Диканьку якраз у церкві. Він пише: „Сьогодні Вербна Неділя і я, повернувшись тількищо з поминального обіду при церкві св. Андрія Первозваного в Лос Анджелес, беруся за перо з обважнілим серцем і з невимовною досадою до українського „політикуму“. Сам автор здає собі оправу, що він бентежить читача і що це взагалі незрозуміле, що він пише. Для нас важливе, що такий настрої „напав“ на нього якраз під час Богослужби. Маємо ще один примір християнського підходу до громадських чи політичних справ, коли брат по крові набирає такого нищівного духа в церкві, то краще він зробив би по добрім обіді — пірнув у нірвану... замість торочити свої витребеньки у 8-ох числах „Свободи“. Його дратує, що український націоналізм не йде з „духом“ часу! Це не тільки йому кишки дере... Таких „реформаторів“ на „верхах“ є більше, і аж до матушки Рассеї включно.

Прочитавши „золоті“ думки Балея, годі зрозуміти ментальність цієї людини. Він згадує про зустрічі з Ярославом Стецьком кілька років тому і порівнює такі ж зустрічі з перед років у Німеччині. Приходить до висновку, що виніс корисніше враження з теперішніх зустрічей. Мовляв, навчився старий революціонер прислухатися і толерувати критичні голоси. Але і це не спиняє його від обкидування всякими непродуманими епітетами своїх колишніх, як він пише, організаційних друзів.

Скритикував Ярослава Стецька, що він підпав процесові „бакрутства“, бо, мовляв, не йде з „духом“ часу, закликає воюючу Україну орієнтуватися на ОУН.

Він зазначає, що пише цю розповідь (хоча трудно погодитися, що це злісне бурмотіння можна назвати розповіддю, В. Л.) в часі від Вербної до Провідної неділі.

У кожного християнина це є час задуми над собою. Якраз у той час Балея не пішов шляхом примирення, а в такою страшною злобою накидається на своїх, як пише, колишніх організаційних дру-

зів, і вшкарив 8-статтей аж ніяк не християнської балаканини.

До таких „верхових“ „реформаторів“ треба зачислити ще й Крупського. Усіх тих „реформаторів“ спільна ціль — якнайбільш безпардонно не тільки критикувати, а пробувати висміяти Ярослава Стецька і націоналістів, і їхній так зв. примітивізм. Забувають панове про Акт 30 червня 1941 р., про ОУН, про ВАКЛ, про ВАЯКЛ, про АБН...

Крупський взявся за дуже невдячну для нього тему, полеміку з жидом С. Фрідманом, автором книжки „Погромщик“. Відомо, що Фрідман належить до такої категорії людей, які, якби могли, то втопили б українців у ложці води. Тому й нічого дивного, що Фрідман добачує корень усього лиха в українськiм націоналізмі і українських націоналістах. Фрідман вбачає навіть і в українських козаках з 16-17 ст. українських націоналістів.

Таке твердження Фрідмана дратує Крупського, і він твердить, що це є... образою для українських козаків!

МАЛІЄ УБСОЮЗ

Контрольна комісія Українського Бартського (донедавна Робітничого) Союзу у травні 1981 р. сконстатувала дальше змаління цього братського Союзу: у 1980 — Ювілейному — році було приєднано „найменше членів за останні 25 рр. До того в обох департаментах — дорослих і дітей — відійшло 457 членів... головню внаслідок передчасного продажу поліс. Також помітно, — сказано в „Народній волі“ ч. 23, — зросло число неактивних членів (майже 6,000 членів) тоді, як кількість активних членів зменшилась до 16,604“.

Тепер головним предсідником маліючого УБСоюзу є пан Олексин Іван, який займається різними справами в той час, коли за нього „не було ні одного постійного головного організатора, працювали лише кілька окружних організаторів, більшість відділів не виявили жодної активності“...

Цей Союз видає англійською мовою журнал „Форум“, але й він „виходив нерегулярно“, як сказано у звіті Контрольної комісії з 1981 року.

Занепад одного з братських українських Союзів є небажаним явищем, і Контрольна комісія мала б дошукуватися причин такого стану.

Надія Н.

Можна б на цьому й закінчити. Крупський ще не дійшов у своїх студіях до того, що український націоналізм є явище нерозривне з українським народом від зарання його ставання і його буття, — але Крупський вже стає у ряди „реформаторів“ українського націоналізму! Він твердить, що український націоналізм „закостенів“ і не йде з „духом“ часу.

Ми вже чули від Крупського, що українські козаки не є націоналістами. Він твердить, що це є образою для українських козаків — називати їх націоналістами... Виходить із сказаного дотепер, що не націоналізм, а сам Крупський закростенів... не вивчив історичного розвитку націоналізму, ні світового, ані українського.

Дальше він пише про якісь фракції націоналістів, але усю свою злобу і лють виливає на бандерівців, бо про кого йде мова, коли він пише про великого лідера, якого він врешті називає „прам'єром“ в лапках.

Крупський приписує українським націоналістам примітивізм, одначе його писання („Свобода“ з 21 травня 1981 р.) в такому стилі, що аж кишить від того примітивізму...

В першу чергу разить неповага до людини. Не знаю, не маю жадних даних, що робив Крупський тому 40 чи більше років, яку політграмоту він здобув, але здається вище своєї голови він не спроможен скочити.

Хто б то не був, але писати слово „прим'єр“ у лапках — це личить хіба національному ворогові.

Цей Прем'єр є одним із тих, які залишилися при житті, настраждавшись у польських і німецьких тюрмах, лишився інвалідом в боротьбі за Україну.

Я ще Прем'єра не знав і не бачив, хіба читав де-що раніше його статті у „Студентському Віснику“, який тоді видавали українські студенти у Львові. Він, В. Янів й інші студенти, формували наші молодечі погляди.

В 1939 р. довелось мені й іншим студентам побувати в тюрмі, у Бригідках у Львові. Сиділи ми разом із т. зв. посполитими, себто злодіями. Був один „касяр“, що каси „поров“. Довгі роки вже просидів. Він згадував наших студентів, про яких висловлювався з великим респектом і пошаною. Згадував теплими словами і про В. Яніва і про нашого Прем'єра.

Прочитуючи тепер цю примітивну писанину про українських націоналістів, на яких не лишає Круп-

ський сухого рубчика, а спеціально присвятив „дбайливу“ увагу Прем'єрові, бачиш, що це не тільки примітив, але й підлота.

Недалекий той час, коли „Свобода“ заповнила цілі шпальти, присвячені московським видворенням. Крупський був серед найгарячіших возвеличників цієї московської братії зі Солженіциним на чолі. Зараз втихло, бо Солженіцин дав їм доброго поличника, виявляючи свій московський шовінізм.

Тепер усі ці Крупські, Балеї, Кедрини вчепилися як репій кожуха українського націоналізму, хоча самі визнаються на націоналізмі, як вовк на звіздах. Візьмім таго ж пана Крупського. Він у всьому віддає примат... науці. Він навіть „науково“ підходить до Декальогу українського націоналіста і твердить, що сьогодні заучення на пам'ять Декальогу не дає жадних кваліфікацій, як колись. Дозвольте запитати, чи завчення Національного Гімну, „Заповіту“ або „Не пора, не пора“ свідчить також про відсталість і примітивізм?

Я не знаю, чи Крупський мав нагоду заучувати Декальог, а якщо мав, то чому зараз як апостат-відступник з такою ненавистю про це пише? Це прикметне лише ренегатам-яничарам.

Юрій Шухевич вже тридцять років страждає в московських казематах за свого Батька, який любив Україну понад усе і був рішений „здобути українську державу, або згинуть за неї“. Так і Юрко любить свого Батька, а Україну понад усе. І такої палкої любові навчив його Батько, а отже й Декальогу. Ця віра українського націоналізму дає йому, Юркові, ту надлюдську силу витривати усі знущання московських катів. Саме сильна віра націоналістів давала і дає їм надлюдську силу, яку черпають вони з цього Декальогу, в якому кожне слово має своє вагоме значення.

В „Літописі УПА“ т. 4, стор. 216, є спогад про Батька і Сина. Син прийшов відвідати батьків. Село обступила московська банда. Повстанець сховався в бункері, бандити, на жаль, відшукали його. Він

ВОЛОДИМИР ПОЛОВЧАК

Юнак із України, який бажає залишитися в ЗСА і якого Москва намагається силою забрати „на рідину“, заявив у Чикаго, що він скорше покінчить самогубством, ніж повернеться під московську окупацію.

Половчак вже подались на „рідину“, але без сина і дочки!

рішився „піддатися“, відбезпечив гранату, яка, вибухнувши, вбила двох москалів, а трьох поранила. Приведений батько клякнув над сином, і гаряче поцілував мертве лице. Москаль назвав сина бандитом. Батько встав і сказав: „Ти сам бандит, а мій син — герой“!

Двома пострілами поклав московський бандит батька, який встиг ще сказати: „Я і син гинемо за Україну, але на вас, кати, прийде страшна пімста“!

Цей Одвічний Дух Стихії велів нашим княжим дружинникам здобувати українську державу, або гинути в боротьбі за неї. Їхніми слідами ішли наші славні козаки, наші воїни найновіших часів, аж до борців УПА. Їхніми шляхами іде і йтиме Нація, але не сепесіоністи і не відшепенці.

У ТОРОНТІ ВИЙШЛА ЮВІЛЕЙНА ЗБІРКА ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ „СМАК СОНЦЯ“

З частковою фінансовою допомогою Української Національної Помочі і при безкоштовному складі-наборі текстів В-вом „Гомін України“, у цій Видавництві вийшла з друку 8-ма збірка поезій Леоніда Полтави, під назв. „СМАК СОНЦЯ“ — якраз у 60-річчя поета, письменника і редактора багатьох видань. Збірка має 48 стор., у ній поміщені 40 віршів, переважно написаних весною 1980 р. на Алясці, під час тритижневої мандрівки п. Л. Полтави по тій далекій країні.

Збірка „Смак Сонця“ прикрашена двома світлинами, роботи капітана Говарда Робінсона: портретом українського поета в Джуно, столиці цього 49-го стейту ЗСА, і панорамою аляскинського краєвиду, з могутнім льодовиком.

Автор дав примітки і пояснення до окремих творів, зокрема до „П'ятьох українських сонетів на аляскинську тему“, де мовиться про першовідкривача Аляски і першого її білого колонізатора Григора Шелиха з Рильського в 17 столітті, про о. Агапія Гончаренка та ін. Одна з поезій присвячена ескімоському письменникові і мистцеві-маляреві Робертові Майокомові, з яким автор познайомився в м. Анкораджі.

П. Л. Полтава вперше збіркою „Смак Сонця“ дав українській поезії твори з цілковито дотепер новою для українського читача тематикою, виступає в якій не лише як спостережливий і талановитий поет, але і як український поет-патріот.

Головний Уряд УНПомочі, очолений ред. Володимиром Мазуром, заслуговує допомогою у виданні збірки „Смак Сонця“ на признання за підтримку культурних починів, а Видавництво „Гомін України“ — за прикладно-гарне видання твору. На книжці є позначка Асоціації діячів Української Культури, АДУК, де збірку „Смак Сонця“ можна замовляти в ціні 3 дол. за примірник, включно з дорогою нині поштовою пересилкою. (П.Л.).

ВІДЗНАЧЕННЯ 40-ЛІТТЯ АКТУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ В ДЕТРОЙТІ, МІЧ.

Розуміння значення відвоювання Української Держави було аж надто помітне серед понад-півтисячної патріотичної української громади Детройту, яка заповнила вщерть залю Українського Культурного Центру в дні відзначення 40-вих роковин проголошення відновлення Української Держави в червні 1941-го року, що відбулося 12 липня.

В Почесному Комітеті, що його очолив губернатор стейту Мішіген, Вілліам Г. Міллікін, взяли участь сенатори Карль Левін і Дональд Рігль, вісім конгресменів та посадник міста Воррен Тед Бейт. Пастирі Українських Католицької і Православної Церков, Преосвященіший Кир Іннокентій Лотоцький і Преосвєніший Кир Константин, Єпископ Православної Української Церкви очолювали в Почесному Комітеті парохію Українських Католицької і Православної Церков Детройту. Український політичний світ в Почесному Комітеті репрезентували: д-р Олександр Марітчак, заступник міністра закордонних справ у Тимчасовому Державному Правлінні в 1941 році, і д-р Микола Климишин, Провідник Похідних Груп.

Сорок членів Ділового Комітету очолював інж. Богдан Федорак, Голова УККА — Відділу Південно-Східнього Мічігену. Другий Відділ УККА Метрополітальний на письм. запрошення до участі в Діловому Комітеті для відзначення 40-річчя відновлення Української Держави — відповів письмом, що „не знає, яка його роля“ в Діловому Комітеті і... бойкотував святкування. Чи не тому, щоби зберігати „традицію“ опозиції до відновлення Української Держави в 1941 році і бути в ролі „покривдженої меншости“ в нашому часі? Не легко буде їм відповісти патріотичній Громаді кого, чому і що бойкотували?..

Українська Громада Детройту і Південно-Східнього Мічігену радісно сприймала Праклямації губернатора стейту Мішіген, посадників міст Детройту і міст Південно-східнього Мічігену, якими проголошено день 30 червня — Днем Української Незалежності.

Всі проклямації віддзеркалюють історичну вагомість Акту відновлення Української Держави 30 червня 1941 року.

Вхід Президії, в якій були: Голова Державного

Правління, достойний Ярослав Стецько, п-і Слава Стецько, представник Організацій Українського Визвольного Фронту Америки Володимир Мазур, Парохи Українських Католицької і Православної Церков, посадник міста Воррен з дружиною, конгресмен Джеймс Бляншард з дружиною, д-р Микола Климишин з дружиною, інж. Богдан Федорак з дружиною і Нестор Шербій, — велелюдна публіка вітала довготривалими оплесками.

Після Національних Гимнів святкування відкрив інж. Богдан Федорак. Ігумен ОО. Василян і Парох Церкви Непорочного Зачаття, о. Бернард Панчук, провів молитву в обох мовах в наміренні Українського Народу. Акт Проголошення Віднови Української Держави прочитав Віктор Потапенко, а Пастирські Послання читали Марко Федорак, Ліда Сірий і Наталка Харевич.

Центральною частиною святкування була доповідь Голови Державного Правління, достойного Ярослава Стецька. Сконденсованою аргументацією доповідач вказав на вагомість відновлення Української Держави проти волі тодішніх паліїв світового миру, гітлерівської Німеччини і історично-імперіалістичної Московії. Якби західні аль'янти в тому часі взяли були до уваги гльобальне значення відвоювання Української Держави в 1941 році, що було стимулом для визвольних революцій усіх уярмлених народі, сьогодні над світом не висіла б примара його знищення. Та й сьогодні єдиний порятунок для zagrożеного світу — це потенція уярмлених народів, з Україною в передній лаві, без якої московська імперія не мала б шансів існування.

Першу частину програми закінчив конгресмен Джеймс Бляншард. Другу частину програми, після вечері, започаткувала Уляна Юрків читанням Привіту Патріярха Йосифа Першого.

Посадник міста Воррен, Тед Бейт, який, як і інші посадники міст Південно-Східнього Мічігену, проголосивши 30 червня — Днем Української Незалежності, в часі своєї промови передав Голові Державного Правління України Грамоту якою проголосив День 12 липня (День святкування) — Днем Ярослава Стецька.

Щирістю признання героїзму українським борцям за відвоювання Української Держави в 1941

році, Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери, Голові Державного Правління, достойному Ярославіві Стецькові і всьому Українському Народові був пронизаний привіт представника балтицьких народів, провідного діяча в системі АБН-у і Голови Комітету Тижня Поневоленних Народів, Сігурдса Рудзітіса.

Привіт представника білоруського народу, д-ра Йосифа Сазика, зворушував українські серця. Він в часі проголошення Акту віднови Української Держави був у Золочеві. Приїхавши до Львова, він бачив, як на Львівській ратуші майорів синьо-жовтий прапор. Серце його зашеміло з радості. Він думав, чи і його Білорусь піднесла свій прапор волі...

Пані Слава Стецько, редакторка видань АБН-у, палким словом привітання піднесла святковий настрій Української Громади.

Володимир Мазур, заступник Голови Централі Українського Конгресового Комітету Америки, вітав Українську Громаду Великого Детройту від УККА і від Українського Визвольного Фронту Америки, з днем величавого відзначення великої події з новішої історії України.

Голова Державного Правління, достойний Ярослав Стецько і д-р Микола Климишин передали Грамоти жертводавцям на Фонд Визволення України.

Мистецьку частину святкування заповнили відомий бас-баритон Метрополітальної Опери Андрій Добрянський і піяніст Роман Стецура достосованим до святкування репертуаром. Капеля Бандуристок при Осередку СУМ ім. Гетьмана Пилипа Орлика в Детройті, під мистецьким керуванням маестра Петра Потапенка, закінчила мистецьку програму в'язанкою патріотичних, повстанських і народних пісень.

Парох Української Православної Автокефальної Церкви св. Андрія, отець Олександр Бижовець закінчив святкування молитвою, а численна громада — піснею „Боже, вислухай благання“.

Програмою вміло керував Нестор Щербій.

Діловому Комітетові, який зумів організувати величне відзначення віднови Української Держави в 1941 році в спекотливу погоду і приєднати до активної участі представників американського політичного світу, добитися проголошення 30 червня — Днем Української Незалежності в містах Південно-Східного Мічигену, — належить шире признание.

За В. Щербієм

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ПЕЛЛ-ЛЕЙКУ

Пелл-Лейк це мала місцевість в стейті Вісконсин (5 миль від Лейк Генева). Там поселилися наші емігранти, переважно старші віком, пенсіонери. Але й та мала група людей не живе тільки хлібом насушним, а продовжує зберігати свої релігійні традиції та свята. За ініціативою активніших осіб, засновано 53 відділ ООЧСУ, якого члени відзначають свої національні свята.

Останньо ми святкували 40-річчя Акту відновлення Української Держави. Голова місцевого ООЧСУ В. Добровольський відкрив свято, привітавши членів та гостей, а також у короткому слові згадав чому та для кого ми це робимо. В кінці прочитав програму свята та викликав поодиноких осіб до слова. І так А. Тоґан прочитав „Акт Проголошення“ в українській мові. Л. Скірка прочитала „Проклямацію“ в англійській мові, яку підписав черман В. Мадаус зі своїми урядниками. Г. Данилків прочитав реферат, опрацьований ГУ ООЧСУ.

Тому, що наше свято відбувалося в міській залі в День американської незалежності, то п. Г. Добровольський розказав історію, як тодішні колоністи билися за свою незалежність — за З'єднані Стейти Америки. Він повторив слова Джорджа Вашингтона, який сказав, що ЗСА будуть існувати вічно, бо їх конституція основана на чисто демократичних правах. Наша молодь: Л. Курпіта, Д. Скочияс, Н. Сточанин та Т. Мурал деклямували патріотичні вірні, а Н. Сточанин при супроводі гітари відспівала пісню УПА „Зірвалася хуртовина“, за що присутні нагородили її довгими оплесками.

Національним славнем „Ще не вмерла Україна“ закінчено наше святкування.

Подав М. Скірка

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ ПРОХАЄ ВІДДІЛИ І ОКРЕМИХ ГРОМАДЯН НАДСИЛАТИ МАТЕРІАЛИ ПРО СВЯТКУВАННЯ 40-І РІЧНИЦІ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ АКТОМ 30 ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ, ВКЛЮЧНО ІЗ СВІТЛИНАМИ, ПРОКЛЯМАЦІЯМИ ТА ІН. — ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ ЮВІЛЕЙНОГО ВІСНИКА.

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30 ЧЕРВНЯ 1941 Р. НА ФЛОРИДІ

На основі заклику СУВФ, у Варм Мінерал Спрінгс — Норт Порт на Флориді, створено Комітет для відзначення 40-річчя відновлення Української Державности Актом 30 червня 1941 р. у Львові. До нього увійшли: Владика Николай, Франко Сілецький, Григорій Черкас, д-р Ол. Соколишин та Степан Спас. Комітет випрацював програму, яка зводилася до Служб Божих в наміренні українського народу та панахид за спокій душ національних героїв, що полягли за УССД, зокрема за воїнів, поляглих в обороні того історичного акту Відновлення Української Державности з 30 червня 1941 р.

26 червня 1981 р. перед обідом в Релігійно-Культурнім Центрі Св. Андрея в Норт Порт о. Протопресвітер Мітрат Теодор Форостій відправив урочисту Службу Божу з проповіддю, як також Панахиду, до якої співав інж. П. Грабович з хористами. Після того всіх запрошено на каву і солодке. В програму дальших святкувань, входило відправлення Архидієвської Служби і Панахиди в дні 30 червня 1981 р. перед обідом в Норт Порт Цівік Центер Владикою Николаєм, в присутності посадниці п-і Маргарет Гентле, міського клерка п-і Лілієн Педерсен та Президентки Цівік Асоціації п-і Катерини Гилетки, родом з Готина (Україна). Дякували до Служби Божої і Панахиди Степан Саворський та Яків Рудяк, знимки робила з „Норт Порт Ньюз“

ВИНАХІДНИК НОВОГО АВТА

Д-р Андрій Задерей, випускник Київського політехнічного ін-ту, а по війні в ЗСА працівник фірми „Магнавокс“ та ін. у стейті Індіана, — тепер є власником фірми „Юнітрон“, що продукує машини для електронного збагачення зернових культур. Ці машини підвищують врожайність. Зацікавився тим винаходом д-ра А. Залерея президент Р. Реген.

Найновіший його винахід — електронне авто, в 1981 році вже в стадії будови (першого прототипа). Таке авто інше ніж сучасні електричні авта, бо в ньому вперше будуть застосовані електромотори змінного струму, із компютером, який контролюватиме працю мотору та ін. авточастин.

П-во Задерей — українська родина, трое синів і дочка — всі вже з освітою інженерів і при праці.

Керл Коунас. Посадник п-і Маргарет Гентле була на обох відправах, причащалася й після закінчення відправ, перейшла до урочистої залі Цівік Центер зі всіма присутніми, на сцену, відповідно удекоровану Владикою Николаєм, де після короткого слова заохоти українців для їх дальшого збереження національних традицій, урочисто зачитала видану нею проклямацію Українського Дня, з нагоди Акту 30 червня 1941 р.

При панахиді американський прапор держав Франко Сілецький, а український — дивізійник Степан Спас. Посадницю Гентле нагороджено китицею рож та бюджетом цвітів й Імпрузу закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна“. Після того жінки під проводом п-і Павлини Черкас гостили присутніх кавою і солодким.

Заходом комітету були подані до американської преси інформації, яка помістила їх, North Port News and North Port Times, розголосивши відомості про українців й їх змаг до самостійности, державности і волі.

Д-р Ол. Соколишин.

ОПЕРУ „НАЗАР СТОДОЛЯ“ — ДЛЯ ВСІЄІ ЕМІГРАЦІЇ

Світова прапрем'ера видатної опери К. Данькевича — Т. Шевченка „Назар Стодоля“ в показі її силами Корпорації Українська Опера, під керівництвом оперової солістки-зірки Галини Андреаліс, дістала захоплені відгуки: українки, тонкого знавця музики і співу, п-і проф Іванни Приймової, і американки, літературно-музичного критика в лонгайлендському часописі.

Прапрем'ера відбулася 23 травня 1981 р. у місті Мاستик Біч, Н. Й., головно для американських глядачів, які, стоячи, оваційно вітали виконавців, настільки їх вразила милозвучне слово-лісня, могутня вселюдська ідея любови — великого твору великого Тараса Шевченка, чарівна музика Константина Данькевича, котрий зумів поєднати народну мелодію з модерними осягами європейської музики нашого часу.

Запитуємо шановних Читачів, а також Управи Відділів УККА у більших містах: чому українська опера „Назар Стодоля“ має йти лише там, де українців майже немає?

Мар. П.

ЧИ ПОЖЕРТВУВАЛИ ВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА“?

Ділимося сумною вісткою з українським націоналістичним активом і всією українською патріотичною громадою про те, що 12 липня 1981 р. відійшов у вічність після важкої недуги

Д-Р БОГДАН ЗІНОВІЙ ГУК-СКАЛА

провідний член революційної ОУН, старшина УПА.

Залишив цей світ далеко від Батьківщини на Флориді, ЗСА, на 59 році життя, повного героїки і трагічної величі. У мужньому перенесенні терпіння невилікувальної недуги поновно унаслідувалася велич його характеру. Увесь його життєвий шлях був гідний українського революціонера-націоналіста. Це був приклад не лише світоглядного, але не менше етичного націоналіста, для якого героїчний шлях боротьби за ідею визволення був змістом його життя. Батько-священник о. Михайло — був мучеником польського комуністичного окупанта за ідеї України й Української Церкви. Усіх трьох його синів пригорнула ОУН-УПА. Обидва брати Богда-

РЯТУЙМО НЕ ЛИШЕ В. ЧОРНОВОЛА!

(Репліка Читачки)

Дивно прозвучала для мене, та мабуть і багатьох інших читачів, стаття п-і Раїси Мороз „Рятуймо В. Чорновола“ („Свобода“ ч. 117).

Від довшого часу Вячеслав Чорновіл не сходить з думки української закордонної спільноти. Про нього тут написано багато, і то різними мовами. Про його гірку долю вже знають тут більше сенаторів і конгресменів — головню завдяки листам від членів ОУВФронту — ніж, можливо, українців в Україні.

Вся українська вільна спільнота цього року добивається від Москви вільнення з найдовшого ув'язнення, під яким перебуває українська людина в тюрмі народів СРСР — політв'язня Юрія Шухевича; демонстрації, петиції, листи, все, що лише можливе, включно із спеціальним зверненням Головної Екзекутиви УККА до Уряду през. Р. Регена, — все зроблено і робиться далі. При тому не раз і не двічі згадується про інших незаконно ув'язнених Росією українських діячів, у тому й В. Чорновола, портрети якого були на демонстраціях у Філадельфії і в Нью Йорку восени 1980 і весною 1981 року, організованих УККА та ТУСМ-ом.

І раптом п-і Р. Мороз... згадала тільки про Вячеслава Чорновола.

Що це? — бажання „пописатися“, неознайомлення з тим, що роблять інші, жіноча випадкова наївність чи бажання відтягнути увагу мас від сина Головного Командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки-Романа Шухевича?

на загинули смертю Героїв в боротьбі проти московського наїзника, на визначних постах ОУН-УПА.

Покійний організує Український Червоний Хрест як сотенний, а згодом як курінний лікар, будує підземні шпиталики для ранених, криївки, лікує зі самопосвяти. Його помічниця, тіточна сестра Богданна — Леся Гайдукевич, член ОУН, загинула героїською смертю в підпільнім шпитальці в Перемишлі 1947 р.

Покійний брав участь у боях з окупантами, єднючи вояцьке ремесло з лікарськими обов'язками. Допомогавав не менше дбайливо місцевому населенню.

Завдяки незвичайній повстанській тактиці командира Бурлаки, згідно з наказом Головного Командування УПА, пробиваються повстанці зі Скалою і Скала приносить щоденники командирів Бурлаки та Крилача.

На чужині закінчує медичні студії, стає головою ЦЕСУСу, включається у працю Головної Управи Т-ва кол. вояків УПА. Видає пропам'ятні значки УПА, які записав для Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Важкий стан здоров'я Його дружини лікарки д-р Марії в Монацьких — сам смертельно хворий — переносить зі стоїчною мужністю. Відійшов від нас тихо і непомітно, але велич його духа і характеру остаються прикладом для молодого покоління.

Останній салют від імени ОУН віддав Покійному Голова Проводу ОУН молитвою при Його відкритій домовині під час Панахиди в Нью Йорку.

Тлінні останки Покійного похоронено на цвинтарі біля Йонкерсу.

Провід Організації Українських Націоналістів — (ОУН) — складає вислови найглибшого співчуття Дружині і Дітям Покійного та усій Його Рідні, зокрема бажає виздоровіння важко хворій Дружині д-р Марії, яка не могла навіть відпровадити Його в останню дорогу.

Хай Господь Всемогутній має її і всю Рідню в Своїй опіці.

Слава Борцеві за вою України — другові Скалі!

Хай чужа земля буде Йому легкою і хай приклад героїського шляху Його життя мобілізує нових борців на нові бої за ідею України!

ПРОВІД

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
(ОУН)

М. п., у липні 1981.

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

у „Свободі“ ч. 111 з 13-го червня 1981 ми читали:

„Четвертий день річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу був майже весь присвячений відношенню УНС до Українського Конгресового Комітету Америки, яке звіснувало внаслідок XIII Конвенції УКК“. І далі: „В кінці дискусії, в якій часто густо приходило до гострої зміни думок, головний радний А. Дорошенко запропонував резолюцію, в якій Головний Уряд УНС схвалює рішення Головного Екзекутивного Комітету під час і після XIII Конгресу та закликає Головний Екзекутивний Комітет діяти далі у співпраці з організаціями-членами „Комітету за Правопорядок в УКК“ у намаганні повернути єдність у громаді та робити такі рішення, які він уважатиме за відповідні“.

У висліді таємного голосування за тим внесенням було 15 голосів, проти 11 голосів. Таким чином більшістю чотирьох голосів на всіх 26 (15) схвалено рішення головного передодника д-ра Івана Флиса покинути наради XIII Конгресу УККА і започаткувати шкідливу кампанію проти законно вибраного там проводу УККА в органах УНС „Свободі“ і англомовним „Українським Тижденику“ та продовжувати цю акцію в спілці з „Комітетом за правопорядок в УККА“...

Чи місце Екзекутиви УНС дійсно аж так важливе для інтересів членів Українського Народного Союзу, що варто було для цього спричинювати заколот у громаді, відвертаючи її увагу від важливих і життєвих для нашої спільноти проблем?

Ця більшість чотирьох голосів коштувала УНС 2,700 дол. (добове 26 членів Головного Уряду, 8 почесних членів і 2 редакторів, разом 36 осіб по 75.00 дол. денно) і що багато гірше: втрачений день праці. Чи не ліпше було присвятити цей день нарадам як припинити постійний убуток членів та як приєднувати нових членів? Як збільшити дивіденду і таким чином наблизитися до ціни, за яку можна купити життєве забезпечення в конкурентійних фірмах? Це повинно б бути головним завданням Екзекутиви Українського Народного Союзу, а не участь в нагірці проти теперішнього проводу УККА, як довго він старається виконувати своє головне завдання: (стаття 2-га статуту) „інформувати про положення поневоленого і гно-

бленого українського народу і забезпечувати всі можливі засоби підтримки в його боротьбі за відбудову вільної, незалежної і демократичної української держави“.

Кожний свідомий український громадянин повинен акцію проводу УККА підтримувати. (Н. Н-а).

ДО 70-ЛІТТЯ БРАТСЬКОГО СОЮЗУ „ПРОВІДІННЯ“

Заснований Піонерами-попередниками Союз Українців Католиків „Провідіння“ вступає у цій році в своє 70-ліття.

До цього Ювілею СУК „Провідіння“ прийшов із значними осягами як економічно-обезпеченого порядку, так і суспільно-культурного характеру.

Союз має майже 20,000 членів, публікує щоденник „Америку“, також і англійською мовою, майже щороку друкує книжки, брошури, останньо — великий „Альманах“ із цікавим матеріалом релігійного і культурного змісту. Пригадаємо, що 10 рр. тому СУК „Провідіння“, тоді під керівництвом о. шамбеляна Мирослава Харини, спонзорував — без огляду на великі фінансові видатки — перші вистави прегарної опери для молоді „Лис Микита“ за поемою Івана Франка, з чудовою, українського звучання, музикою сл. п. композитора Василя Овчаренка, постановник-диригент проф. Юрій Оранський. Зразково опубліковане тоді в-вом „Америка“ під керівництвом ред. І. Білінського ілюстроване ЕКОМ лібретто „Лиса Микита“, авторства Л. Полтави, і тепер прикрашає бібліотеки багатьох українських домів.

Також на суспільно-громадському відтинку зробив і робить цей Союз багато доброго для української громади і УКЦеркви, і п. Ігор Смолий мав повну рацію, пишучи у „Вістях СУК „Провідіння“ ч. 2 1981 р., що „Історія напевно запише золотими буквами працю нашої заслуженої організації“. На суспільно-громадському полі СУК „Провідіння“, під керівництвом Впр. о. шамб. Роберта Москаля, виявив зрілість і далекозорість, підтримавши більшість і рішення більшості на XIII Конгресі Українців Америки у жовтні 1980 р. у Філадельфії.

Бажаємо братній Установі дальших успіхів!

БОГ І УКРАЇНА — ЗАПОВІТ ДЛЯ КОЖНОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ.

Надія Наум

НЕЗВИЧАЙНИЙ АКРОСТИХ ГЕРАСЯ СОКОЛЕНКА

У часописі „Українське Народне Слово“ ч. 21 (1979) р.) Пітсбург, Па. була надрукована коротка поезія сл. п. Герася Соколенка — молодого талановитого поета, який загинув згодом в кінці 1944 або на початку 1945 року, себто 35 літ тому. Твір зветься „Присвята“.

Герась Соколенко — уродженець підсоветської частини Волині — був запроторений німцями-фашистами кілька разів до тюрми на непокірність (втечу з таборів „Ост“) та за підпільну діяльність, яка ще не вяснена тепер до кінця. Відомо, що в 1942 р. молодий поет проламав із іншим приятелем підлогу у вагоні і втік з ескортованого фашистами ешалону на Захід.

У поезіях той талановитий поет-лірик виявив себе українським патріотом, зокрема у єдиній збереженій за кордоном поемі про Крутянських Героїв під назвою „І встає 18-тий рік“...

Публікуємо вдруге той маловідомий твір талановитого сл. п. Герася Соколенка — поезію під назвою „Присвята“, пересланий ним до журналу „Дозвілля“ в Берліні у 1943 році, але тоді не надрукований (можна здогадуватись, із цензурних мотивів). Все таки, твір зберігся, і ось він:

ПРИСВЯТА

Бояни співають славу,
 А вітер несе її
 На Київ, Херсон, Полтаву,
 Далеко, в заморські краї...
 Ей, ви! Відчиняйте двері ці
 Р е в о л ю ц і й н и м вітрам:
 Америка — Америці, а Україна — нам!
 Герась Соколенко, 1942 рік.

Незвичайність цього короткого твору полягає не лише в його бадьорому ритмі, широкому засягіві — світовому! — української визвольної Ідеї, а ще і в тім, що ця поезія є класичним прикладом есопівської мови в часах важкої чужинецької цензури за Другої світової війни. Це — чудовий акростих або акровірш: коли читати перші літери твору згори вниз, то несподівано відкривається політична ідея і кредо сл. п. Герася Соколенка і стає зрозуміло, чому Автор поставив такий наголовок як

„Присвята“. Отже, читаємо згори вниз славетне ім'я Провідника Револуційної ОУН: Б-А-Н-Д-Е-Р-А.

Заклик „Ей, ви! Відчиняйте двері ці резолюційним вітрам“ стосується тупоголових „політиків“ так зв. Третього Райху, „надлюдей“, які думали про Україну, Білорусь і ін. території, як про майбутні німецькі колонії.

Поезія сл. п. Герася Соколенка була, можливо, створена під впливом проголошення віднови Української Держави у червні 1941 р. у Львові та вістки, що Провідник ОУН сл. п. Степан Бандера був у фашистському концтаборі.

Можна пошкодувати, що цей акростих не потрапив до цікаво написаної і багатой на приклади книжки Л. Полтави „Образ Степана Бандери в українській літературі і мистецтві“, що вийшла у виданні ООЧСУ в Америці у 1979 році, в 20-ліття смерті з руки московських катів сл. п. Провідника.

Але акростих — акростихом. Це — зашифроване послання. На розшифрування звернула мою увагу подруга-сусіда у випадковій розмові, сказавши, що сл. п. інж. Роман Степаняк (відомий диригент хорів у Нью Йорку) і раніше їй читав цю поезію „згори вниз — і виходить ім'я БАНДЕРА“.

УКРАЇНСЬКІ БУДОВИ В АРГЕНТИНІ

В Аргентинській столиці Буенос-Айресі заходами Центральної Управи „Просвіти“ під керівництвом В. Васюка та інж. І. Полоза, при жертвенності українського громадянства, закінчується перебудова старих домів Централі. „Просвіта“ в Аргентині успішно діє вже понад півстоліття, про що цікаво пише ред. Юліян Середяк.

В домі „Просвіти“ перебудовано театральну залю і сцену, відновлено приміщення на першому поверсі, де тепер є конференційна зала, міститься „Рідна Школа“ та Секретаріат Спілки Української Молоді, СУМ, в Аргентині. Перебудовано й другий дім „Просвіти“, вірніше — другу частину того великого дому. Тепер там примістилась кооператива „Фортуна“, редакція тижневика „Українське Слово“ і Музейно-виставкове вікно, де незабаром буде постійна виставка українського народного мистецтва.

Д-р В. Сенютович-Бережний

ПРО ДУШЕВНУ РОЗДВОЄНІСТЬ МИКОЛИ ГОГОЛЯ

Великий Микола Гоголь був нащадком старої української родини, в котрій ще жили дідівські традиції і козацький дух.

Батько Гоголя не цурався пера, писав українською мовою коротенькі комедії із селянського життя, а син, вихований „по-панському“, писав виключно російською мовою. І все таки гарячу любов до Батьківщини та її людей ми відчуваємо у всіх його творах із українського життя.

Незлюбливо і з чисто українським гумором описує

він своїх українських героїв, чого зовсім не бачимо в творах із чужої його душі російської дійсності.

Як влучно зауважив проф. Дм. Чижевський в своїх „Нарисах з історії філософії на Україні“, симпатії, які ж часом висловлював Гоголь до росіян, мають політичний, а не психологічний характер.

Від Переяславського договору 1654-го р. аж до наших днів головною метою російської влади, яка б вона не була, являється обрусіння України.

Здійснити це серед селян виявилось майже неможливим, але наше панство піддалося та легко засвоїло собі чужу культуру і мову. Винятків бачимо дуже мало.

Гоголь любив Україну. Він відчував свою фізичну і духовну приналежність до неї, але, в той самий час — покривав російську державність своєрідним апотеозом. Згадаємо лише, що він пише в „Мертвих душах“, порівнюючи її зі спритною тройкою, яку не можна обігнати та якій всі дають дорогу, другі народи і держави...

Все ж таки ті форми, в які вилилося російське життя, він ненавидить та висловлюється: „На Русі така колекція гидких морд“, а про її представників кляси, „школованої“ каже: „Це безмозгла кляса людей“.

В 80-их роках минулого століття вийшла друком розвідка проф. Мандельштама „О характере гоголевского стиля“. Він пише, що викликання думки у Гоголя йшло по колії рідної, себто „малоросійської“ мови, та що він пишучи, перекладав з української мови на російську. В цьому він добачає кольоритність гоголівської мови.

Правда, в ті часи наша мова ще не витворила повні літературних форм та вважалася „хлопською“. Між тим, відомий філолог Франц Міклош висловлювався про неї, що вона мусить розглядатися, як мова самостійна, а не піднаріччя російської. Такої думки трималися і другі вчені, як П.Лавровський, Август Шлейхар, Огоновський та навіть Катков, який писав ще в 1845 році, що „нельзя смешивать малорусское наречіе съ какимъ нибудь новгородским или рязанскимъ разноречіемъ“.

Цікаво, що в „Замечаніяхъ на проект устава общеобразовательныхъ учевнѣихъ заведеній“ і на

СПІВАЙМО РІДНІ ПІСНІ!

ГЕЙ, ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ

Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,
Гей, там на горі наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, попереду кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, а позаду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, повій, вітре, із степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, дай нам силу, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу,
Гей, Україні, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

**УКРАЇНА В БОРОТЬБІ — НАШ ОБОВ'ЯЗОК
ЇЙ ДОПОМАГАТИ!
ЖЕРТВУЙМО НА ДОПОМОГУ ТИМ,
ЩО ЖЕРТВУЮТЬ УСЕ!
ЖЕРТВУЙМО НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ!**

проектъ общаго плана устройства народныхъ училищъ 1864-го року педагоги Київської округи висловилися за те, щоб в школах була введена українська мова. Із цього нічого не вийшло, бо Москва вважала, що „хохлы прекрасно понимают русский языкъ“, а українська мова нібито не є мовою самостійною...

Майже увесь ліризм у творах Гоголя ми знаходимо у зв'язку з Україною. На долю росіян випадає лише сухий гумор, зовсім не той ніжний, м'який і любовний, яким переткана гоголівська українськість.

Гоголь відчував усім своїм еством, як ми ріжнимось від москалів, що маємо ріжну психологію.

Своїм обличчям і талантом, всіми рисами свого хартеру Микола Гоголь був безумовно українцем, але питання до якого народу він належить, як письменник, хвилює і в наші часи любителів літератури.

При кінці двадцятих і початку тридцятих років минулого століття сяла при царськiм дворі молода красуня-фрейлина Олександра Осиповна Россет, донька французького емігранта. Вона об'єднала в себе славних письменників, як: Пушкіна, Жуковського, Вяземського та інших. Серед них був і наш Микола Васильович, який при тій нагоді сприяв не тільки з самою Россет, але і з Пушкіном, який виявився йому правдивим приятелем. Іноді до Россет на її літературні вечори заходив і сам цар.

Молода господиня уміла всіх приворожити. Микола Гоголь, тоді ще молодий, але відомий письменник, став своїм для чарівної Россет, бо вона народилася на Україні і широко її любила. З Гоголем вона ділилася своїми спогадами про ті часи. При таких розмовах Гоголь веселів, його очі горіли, видно було, як йому мило було згадувати рідну Батьківщину.

В своїх „Записках“ Олександра Осиповна Смирнова (вона вийшла заміж за дипломата Смирнова і не була з ним щасливою) переповідає одну свою розмову з Гоголем.

Вона спитала „хохла“, до якої національності він себе зачисляє? На це Гоголь відповів: „Скажу Вам отверто, що я й сам не знаю, яка в мене душа, хохлацька, чи російська. Знаю тільки, що ніяк не дав би першенства малоросіянові перед росіянином, чи росіянину перед малоросіянином. Обидві природи дуже багатобардані Богом і, як навмисне кожна має в собі те, чого не має друга“.

Хитрий „Хохол“ правди так і не сказав!

Щирим і відвертим він бував на чужині тільки з земляками, з якими розмовляв по-українському.

Одного разу дістав Гоголь листа від ректора Київського Університету Михайла Максимовича, з Москви, сам же був тоді на Україні. Максимович, який туди їздив по справах, скаржився, що йому сумно.

Ось що відповів йому Гоголь у листі російською мовою:

„Киньте справді оту Кацапію, та поїдьте на Гетьманщину. Туди, туди, в Київ, у стровинний, прекрасний Київ! Він наш, не їх. Не правда ж? Там то докруги його діялися діла старовини нашої. Дурні ми на правду, як розсудимо добре. Задля кого та кому ми жертвуємо усім? Ідемо у Київ!“

На цей раз Гоголь добре знав, яка у нього душа.

Зберігся ще один лист Гоголя, до Богдана Залеського. Лист писаний українською мовою:

„Дуже, дуже жалко, що не застав пана земляка дома. Чував, що на пана щось напало, не то соняшниця, не то засійниця (хай присниться їй лисий дідько), та, спасибі Богу, пан буцім то кажуть, зовсім здоров. Дай же, Боже, щоб надовго на славу Козацькій землі і давав би чернецького хліба всякій болізни і злидням. Та й нас би не забував, писульки в Рим слав (Гоголь був тоді в Римі, — В. С.). Добре було б якби і сам туди колинебудь примандрував.“

Дуже близький земляк, а по серцю ще ближчий, чим по землі“.

Микола Гоголь

Як відомо, Богдан Залеський (1801-1886) був представником напрямку в польській літературі, відомого під назвою „Української школи“.

Він писав і по-українському.

Душа Гоголя не знала спокою, бо він притулювся до чужої, „панської“ культури та тим відчувився до деякої міри від України.

Роздвоєний національно між Росією і Україною, Гоголь внутрішньої гармонії ніколи не знайшов.

А все ж таки, хоч Гоголь і рахується прикрасою російської літератури, він лишається своїм і близьким серцю кожного українця.

*****

„Відважні самі карбують власну долю, і кожна людина є дитиною своєї власної праці“.

Сервантес

„ПЛЕМ'Я НЕПОКІРНИХ“ — ЦІННА ПОВІСТЬ ЛОНДОН, ВИДАННЯ ОБВУ, 1971

На обкладинці книжки на 118 сторінок бачимо силуетку українського села початку 18 століття і постать молодого декабриста на тлі духа-привиду козака з шаблею. Рисівник й ілюстратор повісті „Плем'я непокірних“ Р. Глукко добре передав задум письменника: відобразити славний протицарський виступ бунтівників-декабристів на Україні в загальному потоці українського життя й боротьби нашої Батьківщини за волю. Серед декабристів було багато українців, яких „братчики“ називали „Мазепинцями“, і не даремно.

Виступ лицарів-декабристів змалював д-р Святомир Фостун художнім словом, вибравши форму майже хронікальної повісті. Стислі мистецькі описи природи чи зовнішності героїв, вміло ведений діалог, влучні епітети, а передусім — достовірність історичних постатей і подій захоплюють читача. Очевидно, в Товаристві З'єднаних Слов'ян не було однозгідности, що також вплинуло на поразку повстання: полк. Пестель намагався й надалі зберегти цілість Росії, лише з пом'якшенням режимом і певними автономними правами для України, а багато членів Товариства, українців-мазепинців були проти такого пляну. Селяни в кріпацькій неволі навіть не знали про існування таких військових бунтівників, і, врешті-решт, навіть славного маршу Чернігівського полку ніхто не підтримав.

Деякі провідних декабристів були повішені царем, понад сотню — заслани, й мало хто повернувся живим. Але дух Мазепи, вільнолюбні ідеї Французької Революції знайшли свій відгомін в Україні. На цю тему добре сказано в передмові пера Юрія Тиса-Крохмалюка, видатного члена АДУК.

„Цар низив плечима:

— Не розумію, чого це вам усім влізла до голів ідея якоїсь там України...

— Україна — це не вигадка, ваша величність, — карбуючи кожне слово, промовив Горбачевський.

— Адже ж із нею підписували договори російські государі!

Ось частина діалогу між коронованим катом і вільнолюбним декабристом-українцем, підпоручником Горбачевським...

Захоплюючі теж сцени перших нарад, вибухи молодої гарячої крові... А потім вжкі сцени роз-

грому й кари... З Білої Церкви на Київщині гнали декабристів етапом... Із понад 120 засланих повернулися аж у 1856 р., вже за імператора Олександра II, тільки 19 героїв. Між ними був Бистрицький, старенький, зігнутий каторгою — і незламаний. І повість закінчується на патетичній ноті: небіж декабриста Бистрицького вже читає „Кобзаря“ Тараса Шевченка!

Воїстину — плем'я непокірних!

Цю повість обдарованого письменника Святомира М. Фостуна треба гаряче рекомендувати для всіх шкіл українознавства за кордоном. Але подивіться на „Хрестоматію (з) укр. літератури ХХ ст.“ — її там немає, бо її склали люди, які не знають української літератури, а може й не вірять в Україну. — Л. П-а.

С. КАРАВАНСЬКИЙ ПРО В. КОРОТИЧА

„Не випадково під час візиту в Америку кагебіста від поезії Віталія Коротича — хтось (цікаво, хто?) спитав його, чи не пошкодять захисні акції В. Чорноволові, а він відповів, що пошкодять, і краще не робити акцій“, — писав у черговій „Дружній бесіді“ („Свобода“ ч. 3 1981 р.) кол. советський каторжник, поет і журналіст Святослав Караванський.

Про цього „кагебіста від поезії“, В. Коротича автори „Хрестоматії (з) української літератури ХХ сті“ пп. Федоренко і Малаяр, з допомогою п. Ю. Лаврінєнка-Дивнича й ін., пишуть на стор. 261, як про „свіжі талановиті сили“, а на стар. 271-й: „...На поміч Ліві Костенко прийшли нові молоді поетичні сили, серед них уже маємо імена більш чи менш тривалого значення: ІВАН ДРАЧ, МИКОЛА ВІНГРАНОВСЬКИЙ, ВІТАЛІЙ КОРОТИЧ“...

Кагебістами „від поезії“ і від московського призначення є не лише В. Коротич, а й інші, пропоровані в „Хрестоматії“ лівоуредівцями „діячі“ типу І. Драча, М. Вінграновського чи Гуцала, який, до речі, дістав чергову советську нагороду у січні 1979 р. в окупованому Києві.

Шкільна Рада при УККА і досі не відкликала з продажу „Хрестоматії“, яка б'є по українській самостійницькій ідеї і в тому ж дусі має виховувати дітей і молодь поза московським комунізмом, на свободі.

Мар. П.

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!
УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ПЕВНІСТЬ“
Security Savings and Loan Assn.

936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622
312-772-4500

ФІЛІЯ:

2166 Plum Grove Road, Rolling Meadows, Ill. 60008
312-991-9393

- В „Певності“ Ви одержуєте найвищі відсотки на всіх родах ощадностей, нараховуванні щоденно від дня вкладу до дня вибору й виплачувані квартално.
- В „Певності“ Ви одержуєте відсотки від відсотків.
- В „Певності“ Ваші ощадності забезпечені Федеральною Агенцією до суми 100 тисяч доларів.
- В „Певності“ Ви можете відкрити пенсійні конта, т. зв. IRA і Keogh, чекові конта та користати з першого депозиту пенсійних чеків.
- В „Певності“ є до Вашої диспозиції різного рода щадничі Сертифікати.
- В „Певності“ є вогнетривалі скриньки для переховування цінних речей.

ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЯ ЩАДНИЦІ „ПЕВНІСТЬ“ —
НАЙБІЛЬШІЯ УКРАЇНСЬКІЯ ФІНАНСОВІЯ УСТАНОВІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА**

В ЙОНКЕРСІ, Н. Я.

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ, ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки, вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичкодавця забезпечене.

Приймає ощадності і платить 7% дивіденди

Безплатне забезпечення ощадностей

Безплатне життєве забезпечення до 2,000 дол.

Адреса:

**SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION**
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703
Tel.: 914-965-8560

СТЕЙТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“БУДУЧНІСТЬ”

У ДЕТРОЙТІ

СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ. НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА, ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІ, ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ (КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5¼% ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве забезпечення до висоти 2,000 дол.

Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT
4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.: 843-5411

U. S. POSTAL SERVICE
STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND
CIRCULATION—Act of August 12, 1978; Section 3685.

1. Title publication; **VISNYK — THE HERALD.**
2. Date of filing October 1, 1981 3. Frequency of issue, **Monthly, exc. July and August when Bi-monthly, not Monthly.** 4. Location of known office of publication (Street, city, county, State, zip code): **136 Second Avenue, New York N. Y. 10003.; Location of the Headquarters of General Business, Office of the publishers (Not printers) 136 Second Avenue, New York, N. Y. 10003. Names and addresses of publisher, editor, and managing editor. Publisher (Name and address) Organization for the Defence of Four Freedoms for Ukraine, Inc., New York. Editor, name and address: Leonid Poltava, 136 Second Avenue, New York, N. Y. 10003. Managing Editor (Name and address): Dmytro Bohaj, 136 Second Avenue, New York, N. Y. 10003.**

7. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1% or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owner must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. Name, Organization for the Defence of Four Freedoms for Ukraine, Inc., (No Stock Holders). Address 136 Second Avenue, New York, N. Y. 10003. Lev Futala — President (Principal Officers) 136 Second Avenue, New York, N. Y. 10003.

8. Known bondholders, Mortgages, and security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities. (If there are none so state). Name, address: none.

9. For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132,131, Postal Service Manual). 39 U. S. C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates."

In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publications named in Item 1 at the reduced postage rates presently by 39 U.S.C. (Signature and title of editor, publisher, business manager, or owner). Lev Futala, President.

10. For completion by nonprofit organizations, authorized to mail at special rates (Section 132,122, Postal Manual). The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes. — Have not changed during preceding 12 months. Have changed during preceding 12 months (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement).

11. Extent and nature of circulation.

A. Total no. copies printed (Not Press Run). Average no. copies each issue during preceding 12 months 17,150.

Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 1,600. A. Paid circulation. 1 Sales thru dealers and carriers, street vendors and counter sales 250. Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 35. 2. Mail subscriptions. Average no. copies each issue during preceding 12 months 16,013. Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 1,237. C. Total paid circulation. Average no. copies each issue during preceding 12 months 16,263. Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 1,272. D. Free distribution by mail, carrier or other means. 1 Samples complimentary, and other free copies 350. Average no. copies of single issue published nearest to filing date 50. 2. Copies distributed to news agents, but not sold none.

E. Total distribution (Sum of C and D). Average no. copies each issue 12 months 16,613. Actual number of copies on single issue published nearest to filing date 1,322. F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing. Average no. copies ea. issue during preceding 12 months. 537. Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 278. G. Total (Sum of E & F — should equal net press run shown in A). Average no. copies each issue during preceding 12 months 17,150. Actual number of copies of single issue published nearest to filing date 1,600;

I certify that the statemens made by me above are corect and complete. (Signature of editor, publisher, business manager, or owner). Lev Futala.

„ДЕНЬ У ГОЛИВУДІ, НІЧ В УКРАЇНІ“

Довгий час на Бродвею в Нью Йорку йде із значним успіхом американська двочастинна музична комедія під наг. „День в Голівуді, ніч в Україні“ („А дей ін Голівуд, а найт ін Юкрейн“).

Рецензент п. Т. Терен-Юськів був на тій виставі: за виключенням пісеньки із згадкою про Україну, нічого там українського немає — звичайна весела музична вистава на американсько-бродвейський смак легкого жанру, з багатьма танц. номерами й дотепами.

Для реклями по Нью Йорку їздять автобуси з великими наліпками із назвою цього „мюзікел“. Бо дай пригадують американцям про Україну, якій не до „мюзікелів“... (Л. П.).

В КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИМ ДІМ — РІДНУ УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ, НАЦІОНАЛІСТИЧНУ ПРЕСУ, РЕЛІГІЙНУ УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ, КРАЩІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ!